

Mál nr. 251/2024**Nafn málskotsaðila (M)****Nafn varnaraðila (V)****Heiti vátryggingar: Ábyrgðartrygging vegna dýra.****Nafn vátryggingartaka ábyrgðartryggingar (X)****Skaðabótaábyrgð.****Gögn.**

1. Málskot móttakið 2. júlí 2024 ásamt fylgiskjölum.
2. Bréf V dags. 9. júlí 2024.
3. Viðbótarathugasemdir M dags. 15. júlí 2024.
4. Viðbótarathugasemdir V dags. 16. júlí 2024.

Málsatvik.

Í málskoti kemur fram að M hafi orðið fyrir líkamstjóni er hún féll af hestbaki hinn 10. september 2022. Tildrög slyssins hafi verið þau að hún hafi verið á leið frá hesthúsi sínu í hesthúsahverfi í Hafnarfirði þegar hundur, sem var laus á svæðinu, gekk í átt að hestinum. Hafi það orðið til þess að hesturinn varð hræddur, prjónaði og sneri við hlaupandi í átt að húsinu. Hafi M fallið af baki við það og orðið fyrir líkamstjóni. M hefur gert kröfu um bætur úr ábyrgðartryggingu vegna hundsins sem á tjónsdegi hafi verið í gildi hjá V. Með bréfi dags. 5. júlí 2023 hafi V hafnað bótaskyldu á grundvelli þess að orsakatengsl milli lausagöngu hundsins og líkamstjóns M væru ekki sönnuð. M mótmælir þeirri afstöðu. Er í málskoti vísað til þess að hundahald og lausaganga hunda á svæðinu sé bönnuð, bæði samkvæmt samþykkt sveitarfélagsins um hundahald og samkvæmt reglum um hesthúsahverfið. Hafi X því ekki farið að skráðum háttænisreglum við vörslur hundsins og hafi það leitt til tjóns M. V byggir á því að ekki sé sýnt fram á að hesturinn hefði ekki fælst jafnvel þó hundurinn hefði verið í taumi. Rétt sé að benda á að allt hundahald, bæði taumganga og lausaganga, sé stranglega bannað á svæðinu og hefði hundurinn því aldrei átt að vera þar. Hefði hundurinn verið í taumi hefði eigandi hans þó getað haft stjórn á honum og komið í veg fyrir að hann nálgæðist hestinn með fyrrgreindum afleiðingum. Það hvort hundurinn hafi sýnt ógnandi tilburði skipti þá ekki máli í þessu samhengi enda séu hestar flóttadýr og beiti ekki rökhusun við greiningu hegðunar þess sem þeir óttast. Ljóst sé að viðvera hundsins hafi fælt hestinn og séu því bein orsakatengsl milli þess að hundur hafi verið laus á svæðinu og tjóns M.

Í bréfi V er bent á að sú samþykkt sveitarfélagsins um hundahald sem M vísi til hafi ekki tekið gildi fyrr en 21. nóvember 2022, þ.e. eftir að umrætt slys átti sér stað. Í eldri samþykkt hafi hvorki verið að finna bann við hundahaldi né lausagöngu hunda á umræddu svæði. Þá vísi M til 8. gr. húsfélags-samþykkt á svæðinu en það ákvæði banni hundahald og lausagöngu hunda á svæðinu. Þá sé í samþykktinni vísað til þess að að öðru leyti gildi samþykktir sveitarfélagsins, en sem áður segir hafi eldri samþykkt verið í gildi á slysdagi. Opinber stjórnvaldsfyrirmæli hafi því ekki lagt bann við hundahaldi og lausagöngu hunda þegar slysið atvikaðist. Það sé því ekki rétt að hundahald og lausaganga hunda hafi verið bönnuð á svæðinu. Verði því ekki við mat á saknæmi byggt á því að X hafi brotið gegn opinberum stjórnvaldsfyrirmælum. Það hvíli á M að sýna fram á sök meints tjónvalds og að orsakatengsl séu milli meintrar saknæmrar háttsemi og tjóns. Slík sönnun hafi ekki tekist. Þá er áréttuð sú afstaða V að það hefði engu breytt þó hundurinn hefði verið í bandi umrætt sinn.

Í viðbótarathugasemdum M er mótmælt þeirri afstöðu V að þar sem X hafi ekki brotið í bága við opinber stjórnvaldsfyrirmæli hafi hann ekki sýnt af sér saknæma háttsemi. Háttænisreglur séu þannig ekki takmarkaðar við opinber stjórnvaldsfyrirmæli og sé í auknum mæli litið til annarra háttænisreglna og viðmiða en þeirra sem finnast í settum lögum þegar lagt er mat á saknæmi. Lög húsfélags hesthúsahverfisins hafi verið gildandi reglur á svæðinu og hafi þau lagt skýrt bann við hundahaldi á svæðinu. Hafi X því gerst sekur um saknæma háttsemi er hann braut gegn því banni.

Í viðbótarathugasemdum V er áréttuð sú afstaða að á slysdagi hafi hundahald og lausaganga á svæðinu ekki verið bönnuð, hvorki í samþykktum sveitarfélagsins né húsfélagsins. Þær síðarnefndu byggja enda á þeim fyrrnefndu sem ekki hafi bannað hundahald á umræddu svæði.

Álit.

Af gögnum málsins virðist óumdeilt að slys M megi rekja til þess að hestur hennar fældist við að mæta hundi á hesthúsasvæði. Einnig er óumdeilt að umræddur hundur hafi verið laus á svæðinu. Á

tjónsdegi var í gildi ábyrgðartrygging vegna hundsins. Samkvæmt skilmálum hennar er henni ætlað að bæta beint líkams- eða munatjón þriðja manns vegna skaðabótaábyrgðar hins tryggða sem fellur á hann sem eiganda hunds samkvæmt íslenskum lögum. Sönnunarbyrði þess að tjón hennar verði rakið til saknæmra athafna eða athafnaleysis X sem eiganda hunds hvílir á M.

Í málgögnum er vísað til núgildandi samþykktar um hundahald í Garðabæ, Hafnarfjarðarkaupstað, Kópavogsbæ, Mosfellsbæ og Seltjarnarnesbæ en eins og réttilega kemur fram í máli V hafði sú samþykkt ekki tekið gildi á slysdegi og koma ákvæði hennar því ekki til frekari skoðunar. Á slysdegi var í gildi samþykkt um hundahald á Alftanesi, í Garðabæ, Hafnarfirði og Kópavogi nr. 154/2000. Sú samþykkt er ekki jafnitarleg og nýja samþykktin né jafnafráttarlaus varðandi taumskyldu. Í henni kemur þó fram að hundur skuli ávallt vera í taumi þar umferð ökutækja eða gangandi er almenn og auk þess er gert ráð fyrir sérstakri merkingu svæða þar sem sleppa megi hundum lausum og gefur það til kynna að taumskylda sé meginreglan. Þá er í samþykktinni lögð sú skylda á eiganda eða umráðamann hunds að sjá til þess að hundur hans valdi ekki hættu eða óþægindum.

Þá liggja fyrir nefndinni sérstakar húsfélagssamþykktir um umgengni í hesthúsahverfinu, en ekki er ágreiningur um að þær hafi sem slíkar verið í gildi á slysdegi. Kemur þar fram að hundahald og lausaganga hunda séu stranglega bönnuð á svæðinu. Þrátt fyrir að ákvæðið vísi til reglugerðar um hollustuhætti nr. 941/2002 og fyrrgreindrar þágildandi samþykktar um hundahald, sem ekki hafa að geyma sambærilegt ákvæði, verður að líta svo á að um sé að ræða sjálfstætt bannákvæði í skráðum háttarnisreglum sem gilda á svæðinu og aðilar að húsfélaginu hafi komið sér saman um. Verður þá ekki annað ráðið en að um húsreglur í skilningi 74. gr. laga nr. 26/1994 um fjöleignarhús sé að ræða og er í samþykktunum m.a. vísað til þeirra laga. Í málflutningi M kemur fram, og hefur því ekki verið mótmælt, að X hafi verið „inni í sínu hesthúsi“ þegar slysið átti sér stað. Verður því að miða við að X hafi mátt vera kunnugt um ákvæði samþykktanna.

Þess utan er það þó mat nefndarinnar að jafnvel þótt skráðra reglna nyti ekki við felist í því töluvert gáleysi að hafa hund lausan á hesthúsasvæði, enda mun það vel þekkt að hestar kunni að fælast komi hundur nálægt þeim. Skiptir ekki máli í því samhengi að hundur X hafi ekki verið ógnandi, enda hafi nærvera hans verið nóg til að fæla hestinn. Er það þá mat nefndarinnar að orsakatengsl séu milli þess að hundurinn hafi verið laus og tjónsins sem varð, en hefði hundurinn verið í taumi má ætla að X hefði getað brugðist við atvikum og beint hundinum frá hesti M.

Er það samkvæmt öllu framansögðu mat nefndarinnar að X hafi umrætt sinn sýnt af sér gáleysi við vörslur hunds síns og að skýr orsakatengsl séu milli þess gáleysis og þess líkamstjóns sem M varð fyrir.

Niðurstaða.

M rétt til bóta úr ábyrgðartryggingu vegna hunds X hjá V.

Reykjavík, 27. ágúst 2024.
rafræn undirskrift

Þóra Hallgrímsdóttir

Hildigunnur Hafsteinsdóttir

Heiða Óskarsdóttir